

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 30.09.2011

Київ

№ 532

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій

Відповідно до підрозділу 3 розділу III Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 лютого 2017 року № 142-р, з метою збільшення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій, що додаються.
2. Департаменту боргової політики забезпечити доведення цього наказу до місцевих органів виконавчої влади.
3. Управлінню комунікацій забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному сайті Міністерства фінансів України.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Улюгіна Д. В.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

30 вересня 2021 року № 532

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень
і надання місцевих гарантій

I. Загальні положення

1. Ці Методичні рекомендації розроблено у рамках виконання Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 лютого 2017 року № 142-р, та з метою використання результатів дослідження «Кращий нагляд за управлінням місцевим боргом» у рамках Компонента 3 проекту міжнародної технічної допомоги «ЄС для підсилення державних фінансових систем місцевих урядів» для Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних та міських рад, які мають намір здійснити місцеве запозичення для фінансування видатків бюджету розвитку або надати місцеву гарантію, зокрема для працівників виконавчих органів міських рад, обласних рад, обласних державних адміністрацій, до компетенції яких належить питання залучення фінансових ресурсів до місцевого бюджету та погодження надання місцевих гарантій підприємствам комунального сектору економіки для реалізації інвестиційних проектів або впровадження ресурсозберігаючих технологій, а також реалізації проектів будівництва, реконструкції, капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення.

2. Метою цих Методичних рекомендацій є формування єдиного підходу до підготовки матеріалів для погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій для розширення можливостей органів місцевого самоврядування щодо здійснення запозичень та управління місцевим боргом.

3. Ці Методичні рекомендації мають інформаційно-роз'яснювальний характер і можуть бути використані органами місцевого самоврядування у процесі підготовки документів з питань погодження обсягу та умов здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій.

4. У цих Методичних рекомендаціях терміни вживаються у значеннях, наведених у Бюджетному кодексі України (далі – Кодекс) та інших нормативно-правових актах.

5. Чинні нормативно-правові акти у сфері здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій наведено у додатку 1 до цих Методичних рекомендацій.

II. Здійснення місцевих запозичень

1. Погодження обсягів та умов здійснення місцевих запозичень

1. Питання здійснення місцевих запозичень регулюється Кодексом і Порядком здійснення місцевих запозичень, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 110 (далі – Порядок щодо запозичень).

Відповідно до частини третьої статті 16 Кодексу Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні та міські ради мають право здійснювати місцеві внутрішні запозичення. Місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій (зокрема: Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку, НЕФКО, Північного інвестиційного банку) можуть здійснювати Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради та всі міські ради. Інші місцеві зовнішні запозичення можуть здійснювати лише Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Київська, Севастопольська міські ради, міські ради міських територіальних громад з адміністративним центром у місті обласного значення.

Відповідно до частини першої статті 74 Кодексу місцеві запозичення здійснюються з метою фінансування бюджету розвитку обласних бюджетів та використовуються для створення, приросту чи оновлення стратегічних об'єктів довготривалого користування або об'єктів, що забезпечують виконання завдань обласних рад, спрямованих на задоволення спільних інтересів територіальних громад області, відновлення та реконструкцію об'єктів спільної власності територіальних громад або державної власності, що перебувають в управлінні обласних рад, обласних державних адміністрацій, а також будівництва, реконструкції, капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення.

Згідно з частиною третьою статті 71 Кодексу капітальні видатки бюджету розвитку спрямовуються на соціально-економічний розвиток регіонів; виконання інвестиційних проектів; будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства; будівництво газопроводів і газифікацію населених пунктів; будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян відповідно до законодавства; збереження та розвиток історико-культурних місць України та заповідників; будівництво та розвиток мережі метрополітенів; придбання вагонів для комунального електротранспорту; розвиток дорожнього господарства; придбання шкільних автобусів та автомобілів швидкої медичної допомоги; оновлення матеріально-технічної бази комунальних закладів охорони

здоров'я, комп'ютеризацію та інформатизацію закладів загальної середньої освіти і комунальних закладів охорони здоров'я; природоохоронні заходи; інші заходи, пов'язані з розширеним відтворенням.

Відповідно до статті 103¹ Кодексу субвенція з Державного бюджету України місцевим бюджетам на фінансування будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення може використовуватися на погашення та обслуговування місцевого боргу за місцевими внутрішніми та зовнішніми запозиченнями, залученими для виконання ремонтно-будівельних робіт на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення та комунальної власності, у розмірі не більше 30 відсотків обсягу такої субвенції.

Обласним радам під час здійснення місцевих зовнішніх і внутрішніх запозичень рекомендовано враховувати, що відповідно до статей 140, 142 Конституції України обласні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, в управлінні яких перебувають об'єкти спільної власності таких громад.

Рішення щодо здійснення місцевих зовнішніх запозичень та надання місцевих гарантій відповідно до вимог, встановлених частиною першою статті 26 глави 1 та частиною третьою статті 43 глави 4 розділу II Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», приймається виключно на пленарних засіданнях обласних і місцевих рад.

Частиною другою статті 74 Кодексу та пунктом 6 Порядку щодо запозичень визначено, що обсяг та умови здійснення місцевих запозичень погоджуються з Мінфіном.

2. Запозичення відповідно до пункту 3 Порядку щодо запозичень можуть здійснюватися шляхом:

укладення договорів позики (кредитних договорів);

емісії облігацій місцевих позик (для Верховної Ради Автономної Республіки Крим або міської ради).

У разі визначення форми запозичення у вигляді укладення договорів позики місцевим органам рекомендується звертатися до банківських установ із запитом щодо можливих умов надання кредитів, провести аналіз та оцінку отриманих пропозицій і розпочати роботу з відібраним банком. Залучення коштів від міжнародних фінансових організацій, які залучаються як позика чи кредит державою або під державні гарантії, врегульовано Порядком підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 року № 70.

У разі визначення форми запозичення у вигляді емісії облігацій місцевих позик місцевий орган виконавчої влади доцільно додатково керуватися рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 червня 2018 року № 391.

3. Для отримання погодження відповідно до пункту 6 Порядку щодо запозичень органи місцевого самоврядування надсилають Мінфіну письмове повідомлення, до якого додають належно оформлені документи:

1) проект рішення про місцеве запозичення (реструктуризацію боргових зобов'язань), який в обов'язковому порядку має містити відомості про:

мету запозичення;

форму здійснення запозичення;

істотні умови запозичення (вид, розмір, валюта, строк, відсотки за користування запозиченням та строки їх сплати, розмір основної суми боргу);

інформацію про майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за запозиченням (для забезпечення виконання своїх зобов'язань за місцевим запозиченням позичальник у межах своїх повноважень використовує майно, майнові права відповідної територіальної громади).

Не можуть бути предметом забезпечення виконання зобов'язань об'єкти права комунальної власності територіальної громади, на які відповідно до закону не може бути звернено стягнення, та об'єкти, що відповідно до закону не підлягають відчуженню.

Правочин, що передбачає обтяження майна та майнових прав позичальника у зв'язку зі здійсненням запозичення, підлягає нотаріальному посвідченню у випадках та порядку, визначених чинним законодавством.

Будь-яке обтяження майна та майнових прав позичальника у зв'язку зі здійсненням запозичення підлягає державній реєстрації у порядку, визначеному чинним законодавством.

Позичальник зобов'язаний повідомляти кредитора про те, чи перебуває майно, що пропонується позичальником для забезпечення виконання зобов'язань, під обтяженням.

Під час підготовки проекту рішення про місцеве запозичення необхідно визначити особу, яка буде уповноважена на підписання документів, пов'язаних зі здійсненням місцевих запозичень.

Відповідно до частини третьої статті 16 Кодексу право на здійснення місцевих запозичень належить Автономній Республіці Крим, обласній раді, міській територіальній громаді в особі керівника місцевого фінансового органу за дорученням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради, міської ради.

Міський (міста районного значення) голова забезпечує виконання функцій місцевого фінансового органу, якщо такий орган не створено згідно із законодавством (пункт 36 частини першої статті 2 Кодексу).

Для підготовки проекту рішення про запозичення рекомендується використовувати типові форми документів/бланків згідно з додатками 2, 3 до цих Методичних рекомендацій.

Рішення про запозичення доцільно ухвалювати після отримання погодження обсягу та умов здійснення запозичення Мінфіном;

2) завірену у встановленому порядку копію рішення про бюджет Автономної Республіки Крим, обласний чи міський бюджет на відповідний рік з урахуванням всіх прийнятих на дату надсилання повідомлення змін. Якщо зазначене рішення з урахуванням всіх прийнятих на дату надсилання повідомлення змін не містить визначених Кодексом положень щодо місцевих запозичень на відповідний період, зокрема щодо меж здійснення місцевих запозичень, граничного обсягу місцевого боргу, гарантованого місцевого боргу та надання місцевих гарантій, обсягу витрат на обслуговування та погашення місцевого боргу (в обсязі, достатньому для належного виконання зобов'язань за запозиченням), також надається проект рішення про внесення змін до бюджету, яким, зокрема, передбачено внесення змін щодо місцевих запозичень;

3) завірену копію форм фінансової та бюджетної звітності про виконання бюджету Автономної Республіки Крим, обласного чи міського бюджету за рік, що передує року, в якому приймається рішення про здійснення запозичення (реструктуризацію боргових зобов'язань), а саме:

- звіту про фінансовий стан (баланс);
- звіту про виконання місцевих бюджетів;
- інформації про стан місцевих боргів;
- інформації про стан гарантованих відповідно Автономною Республікою Крим, обласними радами чи територіальними громадами боргів;
- інформації про надані місцеві гарантії;

4) завірену копію прогнозу місцевого бюджету, схваленого Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною держадміністрацією чи виконавчим органом міської ради (наказ Мінфіну від 02 червня 2021 року № 314);

5) розрахунки й обґрунтування здійснення запозичення з урахуванням вимог частини третьої статті 18 та статті 74 Кодексу за формою, визначеною Мінфіном (наказ Мінфіну від 22 жовтня 2018 року № 922). При цьому до обсягу видатків загального фонду місцевого бюджету на відповідний рік не включаються реверсна дотація та субвенції, крім субвенцій, передбачених пунктами 6, 8 частини першої статті 97 Кодексу.

Відсутність раніше здійснених запозичень та наданих місцевих гарантій не є підставою для ненадання інформації. У разі відсутності раніше здійснених запозичень та наданих місцевих гарантій рекомендується подавати підписану керівниками форму, що засвідчує відсутність таких зобов'язань;

6) інформацію про поточний стан виконання зобов'язань з погашення місцевого боргу, про стан розрахунків за місцевим боргом за п'ять років, що передують року, в якому приймається зазначене рішення, а також про зобов'язання, виконання яких забезпечено гарантією Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної чи міської ради, та стан розрахунків за

ними. Запозичення, за погодженням якого звернулася рада, рекомендується відобразити як планове;

7) обґрунтування обсягу доходів бюджету розвитку спеціального фонду бюджету Автономної Республіки Крим, обласного чи міського бюджету, який планується спрямовувати на погашення основної суми місцевого боргу протягом усього періоду його погашення;

8) для Верховної Ради Автономної Республіки Крим або міської ради за умови здійснення запозичення шляхом емісії облігацій внутрішніх місцевих позик – проект рішення про емісію облігацій та проспект емісії облігацій (у разі його оформлення), відомості про рейтингову оцінку облігацій, що визначається уповноваженими НКЦПФР рейтинговими агентствами або визнаними нею міжнародними рейтинговими агентствами.

Відповідно до пункту 6 Порядку щодо запозичень зазначені у підпунктах 1 – 8 цього пункту документи додатково надсилаються Мінфіну в електронній формі у форматах PDF (належної якості) та Microsoft Excel (електронні адреси: infomf@minfin.gov.ua та localdebt@minfin.gov.ua). У темі повідомлення рекомендується зазначити назву відповідної ради (міста).

4. Відповідно до пункту 6 Порядку щодо запозичень зміна істотних умов (виду, розміру, валюти, строків, відсотків за користування запозиченням та строків їх сплати, розміру основної суми боргу) місцевого запозичення підлягає погодженню у порядку, визначеному для погодження обсягу та умов місцевого запозичення. Інші умови кредитного договору не є істотними.

У разі зміни істотних умов до письмового повідомлення рекомендовано додавати актуалізовані на дату подання повідомлення документи разом з письмовою згодою або пропозицією кредитора (пункт 5 Порядку про запозичення).

Водночас документи, які вже подавалися до Мінфіну в поточному році, якщо відомості, що в них містяться, не змінилися, доцільно не подавати повторно, про що необхідно зазначити у повідомленні.

5. Після подання пакета документів фахівці Мінфіну здійснюватимуть їх розгляд та аналіз відповідно до повноважень, а також вимог Порядку щодо запозичень.

Згідно з пунктом 7 Порядку щодо запозичень фахівці Мінфіну мають право одержувати в установленому порядку додаткову інформацію, необхідну для прийняття рішення про погодження обсягу та умов запозичення (зміни істотних умов).

Мінфін у місячний строк розглядає, перевіряє повний пакет документів та приймає відповідне рішення. Зазначений строк відраховується від дати подання останнього документа, наданого для розгляду, відповідно до пункту 7 Порядку про запозичення.

За результатами розгляду та перевірки поданого пакета документів Мінфін приймає рішення про погодження обсягу та умов здійснення запозичення (зміни істотних умов) або вмотивовану відмову, які доводяться до відома Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної чи міської ради. Документи, подані Мінфіну на погодження, заявнику не повертаються.

Згідно з частиною сьомою статті 74 Кодексу Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідні обласна та міська ради не мають права здійснювати нові місцеві запозичення та надавати нові місцеві гарантії протягом трьох наступних років, якщо у процесі здійснення платежів з погашення та обслуговування місцевого боргу та гарантованого місцевого боргу, обумовлених договором між кредитором і позичальником та/або правочином надання місцевої гарантії, порушується графік платежів, що призводить до нарахування та сплати будь-яких штрафних санкцій.

2. Здійснення запозичень

Після отримання наказу Мінфіну про погодження обсягу та умов місцевого запозичення (зміни істотних умов) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна чи міська рада під час пленарного засідання приймає рішення про здійснення місцевого запозичення.

Згідно із пунктом 9 Порядку щодо запозичень відповідна рада надсилає Мінфіну копії рішення про здійснення місцевого запозичення та про внесення змін до бюджету, яким передбачено, зокрема, внесення змін щодо місцевих запозичень (у разі подання попередньо його проекту) в десятиденний строк після прийняття цих рішень.

Надалі уповноважений представник (керівник фінансового органу або міський голова, якщо фінансовий орган не створено згідно із законом) вчиняє правочин щодо залучення місцевого запозичення до місцевого бюджету (укладає кредитний договір / договір позики) відповідно до рішення про здійснення місцевого запозичення.

3. Емісія облігацій внутрішніх місцевих позик

1. Здійснення запозичень шляхом емісії облігацій внутрішніх місцевих позик відбувається після отримання наказу Мінфіну про погодження обсягу та умов запозичення з урахуванням Положення про порядок емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу, затвердженого Рішенням НКЦПФР від 14 червня 2018 року № 391 (зі змінами) (далі - Положення про порядок емісії облігацій).

Облігації внутрішніх місцевих позик належать до групи боргових цінних паперів (підпункт 2 частини сьомої статті 8 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»).

Відповідно до підпункту 3 підрозділу 1 розділу II Положення про порядок емісії облігацій рішення міської ради про здійснення запозичення у формі емісії облігацій внутрішньої місцевої позики має містити відомості про:

- мету запозичення;
- істотні умови запозичення;
- можливість дострокового погашення облігацій;
- можливість викупу облігацій;
- можливість прийняття рішення про відмову від розміщення облігацій;
- можливість реструктуризації боргових зобов'язань;
- можливість анулювання викуплених облігацій;
- визначення за потреби уповноваженого органу емітента, якому надаються повноваження щодо:
 - оформлення та підписання рішення про емісію облігацій;
 - укладення з Національним банком України договору про обслуговування випуску цінних паперів;
 - залучення до розміщення андеррайтера (у разі потреби);
 - зміни дат початку та закінчення розміщення облігацій (у межах відповідного бюджетного періоду);
 - затвердження результатів емісії облігацій;
 - затвердження звіту про результати емісії облігацій;
 - викупу облігацій у випадках, передбачених рішенням про емісію облігацій;
 - дострокового закінчення розміщення облігацій (за умови, що на запланований обсяг облігацій укладено договори з першими власниками та облігації повністю оплачено);
 - повернення внесків, унесених в оплату за облігації, у разі визнання емісії недійсною або незатвердження в установлені законодавством строки результатів емісії облігацій уповноваженим органом емітента, або у разі прийняття рішення про відмову від емісії облігацій;
 - проведення дій щодо забезпечення укладення договорів з першими власниками у процесі розміщення облігацій.
- Міська рада готує та подає до НКЦПФР (далі – реєструвальний орган):
 - рішення про емісію облігацій;
 - проспект емісії облігацій (у разі його оформлення);
 - відомості про рейтингову оцінку облігацій, яка визначається уповноваженими НКЦПФР рейтинговими агентствами або визнаними нею міжнародними рейтинговими агентствами.

2. Відповідно до частини восьмої статті 16 Кодексу уповноважений представник (керівник фінансового органу або міський голова, якщо фінансовий орган не створено згідно із законом) вчиняє дії, пов'язані із залученням запозичення до бюджету згідно з підрозділами 1, 4 - 16 розділу II Положення про порядок емісії облігацій за такими етапами:

у разі потреби укладається договір з андерайтером (перший власник – особа, яка набула права власності на цінні папери безпосередньо від емітента або особи, яка видала неемісійний цінний папір);

до реєструвального органу подається заява, рішення про емісію облігацій і всі необхідні документи для реєстрації випуску облігацій;

з Національним банком України укладається договір про обслуговування випусків цінних паперів;

облігаціям присвоюється міжнародний ідентифікаційний номер;

у депозитарії Національного банку України оформлюється та депонується тимчасовий глобальний сертифікат;

розміщуються облігації;

уповноважений орган ради затверджує результати емісії облігацій;

уповноважений орган ради затверджує звіт про результати емісії облігацій;

для реєстрації звіту про результати емісії облігацій до реєструвального органу подається заява разом з усіма необхідними документами;

не пізніше 3 робочих днів після реєстрації реєструвальним органом звіту про результати емісії облігацій такий звіт оприлюднюється;

у депозитарії Національного банку України погашається тимчасовий глобальний сертифікат, оформлюється та депонується глобальний сертифікат.

Обіг облігацій дозволяється після реєстрації реєструвальним органом звіту про результати емісії облігацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій.

Нормативно-правова база щодо здійснення місцевими органами влади місцевих запозичень передбачає інформування Мінфіну про здійснені правочини та формування звітності про стан місцевого боргу (розділ V «Подання відомостей про здійснені місцеві запозичення та надані місцеві гарантії» цих Методичних рекомендацій).

III. Отримання погодження обсягу та умов надання місцевих гарантій

1. Процедура погодження

1. Погодження обсягу та умов надання місцевих гарантій регламентовано Кодексом і Порядком надання місцевих гарантій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 травня 2012 року № 541 (далі – Порядок щодо гарантій).

Відповідно до частини другої статті 17 Кодексу місцеві гарантії можуть надаватися за рішенням:

Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної міської ради для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України, що належать до комунального сектору економіки міста або Автономної Республіки Крим, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних проектів,

метою яких є розвиток комунальної інфраструктури або впровадження ресурсозберігаючих технологій;

відповідної обласної ради для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України, що належать до комунального сектору економіки, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних проектів, метою яких є розвиток комунальної інфраструктури, відновлення та реконструкція об'єктів спільної власності територіальних громад або державної власності, що перебувають в управлінні обласних рад, обласних державних адміністрацій, або впровадження ресурсозберігаючих технологій, а також реалізацію проектів будівництва, реконструкції, капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення.

Частиною другою статті 74 Кодексу та пунктом 4 Порядку щодо гарантій визначено, що обсяг та умови надання місцевих гарантій погоджуються з Мінфіном.

2. Для отримання погодження відповідно до пункту 4 Порядку щодо гарантій місцева рада надсилає Мінфіну письмове повідомлення у паперовому вигляді, до якого додає належно оформлені документи:

1) проект рішення про надання гарантії, який містить такі відомості:

назву інвестиційного проекту, для виконання (реалізації) яких залучається кредит (позика) під гарантію;

повне найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання, для забезпечення боргових зобов'язань якого надається гарантія (далі – позичальник);

умови надання кредиту (позики) – обсяг, валюта, строк, відсотки за користування кредитом (позикою) та строки їх сплати;

строк надання гарантії;

розмір і вид забезпечення виконання боргових зобов'язань позичальника;

розмір плати за надання гарантії.

Суб'єкти господарювання, щодо яких приймається рішення про надання кредитів (позик), залучених Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою, або місцевих гарантій, зобов'язані надати майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань та сплатити до відповідного місцевого бюджету плату за їх отримання у розмірі, встановленому Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною чи міською радою, якщо інше не передбачено рішенням про місцевий бюджет.

У разі прийняття рішення про надання кредитів (позик), залучених Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою, або під місцеві гарантії, суб'єктам господарювання, у віданні яких є майно комунальної власності, необхідність надання такими суб'єктами господарювання майнового забезпечення його розмір та вид визначає:

Верховна Рада Автономної Республіки Крим – щодо майна Автономної Республіки Крим;

відповідна обласна чи міська рада – щодо комунального майна;

2) висновок Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, обласної держадміністрації, виконавчого органу міської ради стосовно доцільності залучення кредиту (позики) під місцеву гарантію для впровадження інвестиційного проекту, що містить інформацію про:

зміст, цілі, завдання та очікувані результати;

вплив інвестиційного проекту на економічний і соціальний розвиток відповідної території;

оціночну вартість інвестиційного проекту та строки його реалізації;

обсяг кредиту (позики), що залучається для виконання інвестиційного проекту, а також джерела, за рахунок яких такі кошти будуть повернуті;

оцінку ефективності виконання інвестиційного проекту.

Зазначену інформацію доцільно отримати з техніко-економічного обґрунтування проекту, виготовлення якого передуює прийняттю рішення про доцільність залучення кредиту;

3) прогнози графіки виплати, погашення та обслуговування:

кредиту (позики), що залучається під місцеву гарантію (графік складається в розрізі кредиту (позики) за період з кінця бюджетного періоду, що передуює поточному, до дати остаточного погашення кредиту);

місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу в розрізі кредитів (позик) за період з кінця бюджетного періоду, що передуює поточному, до дати остаточного погашення (наказ Мінфіну від 22 жовтня 2015 року № 921);

4) розрахунки й обґрунтування надання гарантії з урахуванням вимог частини третьої статті 18 Кодексу (додаток до наказу Мінфіну від 22 жовтня 2015 року № 921). Під час формування інформації рекомендується ретельно проаналізувати стан виконання зобов'язань, виконання яких забезпечено гарантією місцевої ради. Також важливо брати до уваги примітку до окремих позицій форми подання інформації, що містяться наприкінці форми.

Відсутність раніше здійснених запозичень та наданих місцевих гарантій не є підставою для ненадання інформації. У разі відсутності раніше здійснених запозичень та наданих місцевих гарантій рекомендується подавати підписану керівниками форму, що засвідчує відсутність таких зобов'язань;

5) обґрунтування обсягу доходів бюджету розвитку спеціального фонду бюджету Автономної Республіки Крим, обласного чи міського бюджету, який планується спрямовувати на погашення основної суми місцевого боргу протягом усього періоду його погашення, а також на здійснення платежів, пов'язаних з виконанням гарантійних зобов'язань Автономної Республіки Крим, обласної ради чи територіальної громади міста, з урахуванням вимог частини п'ятнадцятої статті 17 Кодексу;

б) завірені в установленому порядку копії:

рішення про бюджет Автономної Республіки Крим, обласний чи міський бюджет на відповідний рік з урахуванням усіх прийнятих на дату надсилання повідомлення змін. Якщо зазначене рішення з урахуванням всіх прийнятих на дату надсилання повідомлення змін не містить визначених Кодексом положень щодо місцевих гарантій та плати за їх отримання на відповідний період, зокрема щодо граничного обсягу надання місцевих гарантій (граничного обсягу місцевого боргу та граничного обсягу гарантованого місцевого боргу), також надається проект рішення про внесення змін до бюджету, яким передбачено, зокрема, внесення змін щодо місцевих гарантій.

Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 17 Кодексу протягом строку дії договору про місцеву гарантію Верховна Рада Автономної Республіки Крим та міські ради передбачають у відповідному рішенні про місцевий бюджет кошти на виконання гарантійних зобов'язань з платежів, термін сплати яких настає у відповідному бюджетному періоді. Водночас такі кошти передбачаються щодо забезпечених гарантією договорів, за якими вже настав гарантійний випадок, в обсязі, що дорівнює сумі платежів за цими договорами; щодо інших забезпечених гарантією договорів – не менше 50 відсотків сум платежів за цими договорами;

форм фінансової та бюджетної звітності про виконання бюджету Автономної Республіки Крим, обласного чи міського бюджету, а саме:

звіту про фінансовий стан (баланс);

звіту про виконання місцевих бюджетів;

інформації про стан місцевого боргу;

інформації про стан гарантованих відповідно Автономною Республікою Крим, обласними радами чи територіальними громадами боргів;

інформації про надані місцеві гарантії за рік, що передує року, в якому приймається рішення про надання місцевої гарантії (зміну істотних умов договору про надання місцевої гарантії);

прогнозу місцевого бюджету, схваленого Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною держадміністрацією чи виконавчим органом міської ради (стаття 75¹ Кодексу та наказ Мінфіну від 02 червня 2021 року № 314);

7) довідки (на дату надсилання повідомлення):

про стан простроченої заборгованості суб'єкта господарювання перед Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою за кредитом (позикою), залученим Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста або під місцеву гарантію, за кредитом з бюджету (включаючи плату за користування такими кредитами (позиками) та пеню) (складається у довільній формі відповідним фінорганом);

про стан іншої заборгованості з погашення раніше отриманого кредиту (позики) у фінансовій установі за підписом керівника відповідного структурного підрозділу (складається у довільній формі підприємством);

про стан податкового боргу перед державним (місцевим) бюджетом (надається податковим органом).

Форму довідки про відсутність податкового боргу затверджено Порядком надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (наказ Мінфіну від 03 вересня 2018 року № 733).

3. Зазначені документи додатково надсилаються Мінфіну в електронній формі у форматах PDF (належної якості) та Microsoft Excel (електронні адреси: infomf@minfin.gov.ua та localdebt@minfin.gov.ua). У темі повідомлення рекомендується зазначити назву відповідної ради (міста).

4. Після подання пакета документів фахівці Мінфіну відповідно до пункту 5 Порядку щодо гарантій здійснюватимуть їх розгляд та аналіз відповідно до повноважень, а також вимог Порядку щодо гарантій.

Згідно з пунктом 5 Порядку щодо гарантій Мінфін має право одержувати в установленому порядку додаткову інформацію, необхідну для прийняття рішення про погодження обсягу та умов надання гарантії. Мінфін у місячний строк розглядає, перевіряє повний пакет документів та приймає відповідне рішення. Зазначений строк відраховується від дати подання останнього уточненого пакета документів, поданого для розгляду.

5. За результатами розгляду та перевірки повного пакета документів Мінфін відповідно пункту 5 Порядку щодо гарантій приймає рішення про погодження обсягу та умов надання гарантії або вмотивовану відмову, які доводяться до відома Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної чи міської ради. Документи, подані Мінфіну на погодження, заявнику не повертаються.

Згідно з частиною сьомою статті 74 Кодексу Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідні обласна та міська ради не мають права здійснювати нові місцеві запозичення та надавати нові місцеві гарантії протягом трьох наступних років, якщо у процесі здійснення платежів з погашення та обслуговування місцевого боргу та гарантованого місцевого боргу, обумовлених договором між кредитором і позичальником та/або правочином надання місцевої гарантії, порушується графік платежів, що призводить до нарахування та сплати будь-яких штрафних санкцій.

6. Відповідно до пункту 7 Порядку щодо гарантій погодження Мінфіном обсягу та умов надання місцевої гарантії не є гарантією держави щодо виконання зобов'язань позичальника, пов'язаних з наданням місцевої гарантії, і підтвердженням його кредитоспроможності.

7. Згідно з пунктом 6 Порядку щодо гарантій зміна істотних умов договору про надання місцевої гарантії підлягає погодженню в порядку, передбаченому для погодження обсягу та умов надання гарантії. При цьому можуть не

подаватися документи, які вже подавалися до Мінфіну в поточному році, якщо відомості, що в них містяться, не змінилися, про що необхідно зазначити у повідомленні.

Для підготовки висновку про доцільність залучення кредиту, рішення про його затвердження, проекту рішення про надання місцевої гарантії, довідки про відсутність заборгованості рекомендується використовувати типові форми документів/бланків згідно з додатками 4 – 6 до цих Методичних рекомендацій.

2. Надання місцевої гарантії

1. Після отримання наказу Мінфіну про погодження обсягу та умов надання гарантії Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада чи міська рада під час пленарного засідання приймає рішення про надання гарантії.

2. Відповідно до пункту 3 Порядку щодо гарантій до укладення правочину щодо надання місцевої гарантії між місцевим фінансовим органом та позичальником укладається договір про погашення заборгованості позичальника перед Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою за виконання гарантійних зобов'язань.

Істотними умовами такого договору мають бути зобов'язання суб'єкта господарювання:

внести плату за надання місцевої гарантії;

надати майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за гарантією;

відшкодувати витрати місцевого бюджету, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань;

сплатити пеню за прострочення відшкодування зазначених витрат. Пеня нараховується за кожний день прострочення сплати заборгованості у національній валюті з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на день нарахування пені;

надати гаранту права на договірне списання банком коштів з рахунків суб'єкта господарювання на користь гаранта.

Право на здійснення договірного списання за дорученням платника з його рахунку обумовлюється в договорі банківського рахунку або іншому договорі про надання банківських послуг, укладеному між платником та банком (стаття 26 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» та нормативно-правові акти Національного банку України, зокрема глава 6 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22).

Договір про виконання гарантійних зобов'язань рекомендовано доповнити норму щодо зобов'язань суб'єкта господарювання вносити відповідні зміни до договорів банківського рахунку або інших договорів про надання банківських послуг, укладених між платником і банком.

3. До укладення правочину щодо надання місцевої гарантії Автономна Республіка Крим, органи місцевого самоврядування мають отримати рішення Антимонопольного комітету у випадках, передбачених Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Завірена в установленому порядку копія зазначеного рішення подається Мінфіну відповідно до пункту 7¹ Порядку щодо гарантій.

Розпорядження Антимонопольного комітету від 04 березня 2016 року № 2-рп (далі – розпорядження № 2-рп) визначає механізм, строки й порядок розгляду повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги.

Повідомлення про нову державну допомогу відповідно до підрозділу 1 розділу IV розпорядження № 2-рп подається Антимонопольному комітету не менше ніж за 105 календарних днів до запланованої дати набрання чинності відповідним нормативно-правовим актом або рішенням надавача, що дозволяє суб'єктам господарювання отримувати нову державну допомогу.

Рекомендується одночасно надсилати пакети документів до Мінфіну для погодження надання гарантії та Антимонопольного комітету з повідомленням про нову державну допомогу.

4. Відповідно до пункту 2¹ Порядку щодо гарантій правочин щодо надання місцевої гарантії (місцева гарантія або гарантійний договір) оформляється в письмовій формі та має містити:

- предмет гарантії;
- повні найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання і кредитора;
- обсяг кредиту (позики);
- обсяг гарантійних зобов'язань і порядок їх виконання;
- права й обов'язки гаранта та кредитора;
- умови настання гарантійного випадку;
- строк дії гарантії.

5. Оскільки відповідно до частини першої статті 2 Кодексу гарантія покриває виключно боргові зобов'язання позичальника, до обсягу гарантії не включаються витрати на послуги юридичних радників, консалтингові послуги та витрати з оплати інших послуг, пов'язаних з отриманням кредиту позичальником.

6. Нормативно-правова база щодо надання місцевими органами влади місцевих гарантій передбачає інформування Мінфіну про здійснені правочини та формування звітності про стан місцевого гарантованого боргу. (розділ V «Подання відомостей про здійснені місцеві запозичення та надані місцеві гарантії» цих Методичних рекомендацій).

IV. Управління місцевим боргом

Методологічні та організаційні засади здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням місцевим боргом (бюджетний ризик, валютний, відсотковий, ризик ліквідності, ризик рефінансування), в тому числі необхідністю щорічної підготовки програми управління місцевим боргом, визначені Порядком здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815 (далі – Порядок здійснення контролю за ризиками).

Відповідно до пункту 6 Порядку здійснення контролю за ризиками місцевий фінансовий орган затверджує програму управління боргом на відповідний рік та оприлюднює її у місячний строк після початку відповідного бюджетного періоду в офіційному друкованому виданні органу місцевого самоврядування.

Програма управління боргом може переглядатися у разі суттєвих змін на внутрішньому ринку державних цінних паперів та/або облігацій місцевих позик і світових ринках капіталу, в макроекономічній ситуації, бюджетно-податковій, грошово-кредитній та валютній політиці, а також виникнення інших причин, які можуть значно ускладнити або унеможливити її виконання.

Положеннями пункту 3 частини першої статті 7 Кодексу передбачено, що місцеві бюджети є самостійними та держава коштами державного бюджету не несе відповідальності за бюджетні зобов'язання органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до частини четвертої статті 74 Кодексу держава не несе відповідальності за борговими зобов'язаннями Автономної Республіки Крим, обласних рад і територіальних громад.

Мінфін зі свого боку забезпечує контроль за дотриманням місцевими органами влади бюджетного законодавства, в тому числі за відповідністю здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій вимогам Кодексу.

Погашення й обслуговування місцевого боргу за місцевими запозиченнями та наданими гарантіями за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам може призвести до відволікання коштів місцевих бюджетів в умовах необхідності проведення видатків на соціальні та інші заходи, віднесених до повноважень місцевих бюджетів, а також визначених актами законодавства та Конституцією України.

Відповідно до частини третьої статті 18 Кодексу загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою боргу (без урахування гарантійних зобов'язань, що виникають за кредитами (позиками) від міжнародних фінансових організацій) станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків (для міста Києва – 400 відсотків) середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку (без урахування обсягу місцевих запозичень та капітальних трансфертів (субвенцій) з інших бюджетів),

визначеного згідно з показниками на наступні за плановим два бюджетні періоди у прогнозі відповідного місцевого бюджету.

У разі очікуваного перевищення цієї граничної величини місцевий фінансовий орган невідкладно звертається до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної чи міської ради за дозволом на тимчасове перевищення такої граничної величини та подає для схвалення план заходів з приведення такого загального обсягу боргу у відповідність із положеннями Кодексу за умови попереднього погодження з Мінфіном.

Відповідно до частини шостої статті 74 Кодексу видатки місцевого бюджету на обслуговування місцевого боргу не можуть перевищувати 10 відсотків видатків загального фонду місцевого бюджету протягом будь-якого бюджетного періоду, коли планується обслуговування місцевого боргу.

Рівень кредитоспроможності бюджету міської територіальної громади залежить від впливу комерційних, фінансових та економічних умов і підтримується високим рівнем бюджетної забезпеченості, збереженням високих темпів зростання дохідної частини бюджету, диверсифікацією господарського комплексу за видами економічної діяльності, високим рівнем прозорості діяльності місцевої влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям.

Для отримання незалежного оціночного судження щодо кредитоспроможності (платоспроможності) суб'єкта рейтингування рекомендується співпрацювати з рейтинговими агентствами. Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за результатами півріччя та року, даних демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації щодо боргових зобов'язань, наявності у розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

V. Подання відомостей про здійснені місцеві запозичення та надані місцеві гарантії

З метою забезпечення дотримання граничних обсягів місцевого боргу та місцевих гарантій Мінфін відповідно до частини четвертої статті 18 Кодексу веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій (далі – Реєстр).

Реєстр є інформаційною системою, що містить відомості про здійснені місцеві запозичення та надані місцеві гарантії. Реєстр публікується щомісяця на офіційному вебсайті Мінфіну в розділі «Діяльність / Боргова політика / Боргова статистика / Місцевий борг та місцевий гарантований борг».

Для формування даних Реєстру відповідно до вимог частини третьої статті 74 Кодексу Мінфін здійснює реєстрацію місцевих запозичень та місцевих гарантій.

Для здійснення Мінфіном реєстрації здійснених місцевих запозичень та наданих місцевих гарантій Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна чи міська рада із супровідним листом подає до Мінфіну відповідні копії договорів, копії рішень та інформацію, необхідну для внесення до Реєстру,

відповідно до Порядку ведення Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій, затвердженого наказом Мінфіну від 25 липня 2012 року № 866 (далі – Порядок ведення Реєстру).

У разі нездійснення запозичення або неукладення відповідної угоди в поточному бюджетному періоді наказ Мінфіну про погодження обсягу та умов запозичення або надання місцевої гарантії втрачає чинність у зв'язку із завершенням бюджетного періоду відповідно до статті 3 Кодексу. Рекомендується місцевому фінансовому органу повідомляти про це Мінфін у десятиденний строк після завершення бюджетного періоду.

За повторним погодженням обсягу та умов запозичень або надання місцевих гарантій обласним/міським радам доцільно звертатися до Мінфіну з оновленим пакетом документів у наступному бюджетному періоді.

У разі розірвання кредитного договору, укладеного між позичальником та кредитором, місцевому фінансовому органу рекомендується повідомити Мінфін у десятиденний строк після такого розірвання.

У разі повного виконання умов договору місцевому фінансовому органу рекомендується повідомляти Мінфін у місячний строк після такого виконання. До повідомлення доцільно додати лист-підтвердження кредитора.

Документи надсилаються до Мінфіну в паперовому вигляді та електронній формі у форматах PDF (належної якості) та Microsoft (електронні адреси: infomf@minfin.gov.ua та localdebt@minfin.gov.ua). У темі повідомлення рекомендується зазначити назву відповідної ради (міста).

1. Щодо місцевих запозичень

1. Відповідно до пункту 12 Порядку щодо запозичень Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні та міські ради подають Мінфіну інформацію про здійснені запозичення у такі строки:

завірену копію договору позики (кредитного договору) – у десятиденний строк після його підписання;

завірену копію затвердженого проспекту емісії облігацій місцевих позик (у разі його оформлення) та/або рішення про емісію облігацій місцевих позик (для Верховної Ради Автономної Республіки Крим або міської ради) – у десятиденний строк після реєстрації;

інформацію про отримання коштів або здійснення платежів з погашення / обслуговування місцевого запозичення – у десятиденний строк після їх здійснення.

Зміни, внесені до істотних умов таких договорів, також подаються до Мінфіну у десятиденний строк після їх внесення.

2. Під час формування додатка 1 «Інформація про валютно-фінансові умови місцевого запозичення / місцевої гарантії» до Порядку ведення Реєстру рядки 24 – 27 (про фактично надану гарантію) доцільно не заповнювати.

Додаток 1 до Порядку ведення Реєстру рекомендовано подавати один раз разом із завіреною копією кредитної угоди та у разі внесення змін до валютно-фінансових умов.

3. Додатки 1, 2 до Порядку ведення Реєстру доцільно формувати та подавати за кожною угодою окремо.

4. Додаток 2 «Графіки планових та фактичних надходжень коштів за місцевим запозиченням та місцевою гарантією (всі надходження)», у тому числі «Графіки планових та фактичних платежів за місцевим запозиченням та місцевою гарантією (всі платежі)», до Порядку ведення Реєстру рекомендується подавати із зазначенням назви угоди, кредитора, дати та номера угоди у заголовку таблиці.

Під час заповнення додатка 2 рекомендується:

дату платежу зазначати у форматі «дд.мм.рррр»;

суму платежу зазначати в одиницях з двома знаками після коми;

тип платежу зазначати так: погашення, процентний, комісія за зобов'язання, пеня, штраф, плата за надання гарантії тощо;

еквівалент у доларах США та у гривні розраховувати за встановленим Національним банком України офіційним курсом гривні щодо іноземних валют на дату надходження коштів або проведення платежу з обслуговування та погашення кредиту;

у графі «Примітки» зазначати дані про платника (позичальник або місцевий бюджет у разі виконання гарантійних зобов'язань), причину перенесення дати платежу або часткової сплати необхідної суми.

Графіки, що надаються відповідно до додатка 2 до Порядку ведення Реєстру, в обов'язковому порядку мають містити інформацію про планові надходження та планові платежі на весь період дії кредитної угоди.

2. Щодо наданих місцевих гарантій

1. Відповідно до пункту 8 Порядку щодо гарантій Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні та міські ради подають Мінфіну у десятиденний строк після укладення завірені в установленому порядку копії:

місцевої гарантії або гарантійного договору;

кредитних договорів, виконання зобов'язань за якими забезпечено гарантіями;

договорів про погашення заборгованості позичальника перед Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою за виконання гарантійних зобов'язань;

рішення Антимонопольного комітету про результати розгляду справи про державну допомогу.

Зміни, внесені до істотних умов таких договорів, також подаються до Мінфіну у десятиденний строк після їх внесення.

2. У разі неукладення правочину щодо надання місцевої гарантії рекомендуємо повідомляти про це Мінфін у десятиденний строк після завершення бюджетного періоду.

3. Під час формування додатка 1 «Інформація про валютно-фінансові умови місцевого запозичення / місцевої гарантії» до Порядку ведення Реєстру рядки 21, 22 доцільно не заповнювати.

Додаток 1 до Порядку ведення Реєстру рекомендується подавати один раз разом із завіреними копіями договорів та у разі внесення змін до валютно-фінансових умов.

4. Додатки 1, 2 до Порядку ведення Реєстру доцільно формувати та подавати за кожною угодою окремо.

Додаток 2 до Порядку ведення Реєстру рекомендується подавати із зазначенням назви угоди, кредитора, дати та номера угоди.

Під час заповнення додатка 2 рекомендується:

дату платежу зазначати у форматі «дд.мм.рррр»;

суму платежу зазначати в одиницях з двома знаками після коми;

тип платежу зазначати так: погашення, процентний, комісія за зобов'язання, пеня, штраф, плата за надання гарантії тощо;

еквівалент у доларах США та у гривні розраховувати за встановленим Національним банком України офіційним курсом гривні щодо іноземних валют на дату надходження коштів або проведення платежу з обслуговування та погашення кредиту;

у графі «Примітки» зазначати дані про платника (позичальник або місцевий бюджет у разі виконання гарантійних зобов'язань), причину перенесення дати платежу або часткової сплати необхідної суми.

Графіки, що надаються відповідно до додатка 2 до Порядку ведення Реєстру, в обов'язковому порядку мають містити інформацію про планові надходження та планові платежі на весь період дії кредитної угоди.

**Директор Департаменту
боргової політики**

Поліна ЯРОВА

Додаток 1
до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(підрозділ 5 розділу I)

Чинні нормативно-правові акти у сфері здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій

1. Бюджетний кодекс України (зокрема статті 2, 16 – 18, 71, 74, 75¹, 103¹).
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2012 року № 541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом».
6. Наказ Міністерства фінансів України від 22 жовтня 2015 року № 921 «Про затвердження форм розрахунків при наданні місцевих гарантій».
7. Наказ Міністерства фінансів України від 22 жовтня 2015 року № 922 «Про затвердження форм розрахунків при здійсненні місцевих запозичень».
8. Наказ Міністерства фінансів України від 29 березня 2019 року № 130 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання у 2019 році місцевих бюджетів на середньостроковий період».
9. Наказ Міністерства фінансів України від 03 серпня 2018 року № 668 «Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет».
10. Наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11 «Про бюджетну класифікацію».
11. Наказ Міністерства фінансів України від 17 січня 2018 року № 12 «Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів».
12. Наказ Міністерства фінансів України від 25 липня 2012 року № 866 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій».
13. Наказ Міністерства фінансів України від 03 вересня 2018 року № 733 «Про затвердження Порядку надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи».
14. Наказ Міністерства фінансів України від 02 червня 2021 року № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання».
15. Розпорядження Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп «Про затвердження Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги» (зі змінами).
16. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 червня 2018 року № 391 «Про затвердження Положення про порядок емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу».
17. Постанова Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 140 «Про затвердження Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України».

18. Рішення правління ПАТ «Національний депозитарій України» від 09 грудня 2020 року № 1/38 «Про зміни до Регламенту провадження депозитарної діяльності Центрального депозитарію цінних паперів та до Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему обробки інформації Центрального депозитарію цінних паперів».

Додаток 2

до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(підпункт 1 пункту 3 підрозділу 1 розділу ІІ)

Проект рішення обласної/міської ради про місцеве запозичення

УКРАЇНА

РАДА

ОБЛАСТІ

Р І Ш Е Н Н Я № _____

_____ сесія

_____ скликання

від _____ року

Про здійснення запозичення у ____ році

Відповідно до статті 143 Конституції України, статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 16, 71, 74, 75¹, 103¹ Бюджетного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень», рішення обласної/міської ради «Про бюджет на 20__ рік» (зі змінами), з урахуванням наказу Міністерства фінансів України від _____

(дата)

№ _____ «Про погодження Обсягу та умов здійснення місцевого запозичення _____

(номер)

(назва)

радою у 20__ році» та висновків і рекомендацій постійної комісії ради з питань _____

(назва)

обласна/міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Здійснити місцеве внутрішнє/зовнішнє запозичення до бюджету обласної/міської ради шляхом залучення кредиту від _____ з метою фінансування впровадження

(назва кредитора)

заходів _____ на таких умовах:

(назва проекту)

1) розмір (основна сума боргу) та валюта запозичення – _____ (повна сума, без округлення);

2) строк запозичення – _____ років (з урахуванням пільгового періоду, що становить _____ років/місяців після підписання кредитного договору / кредитної угоди / угоди про передачу коштів позики);

3) відсотки за користування запозиченням становлять _____ річних;

4) погашення запозичення здійснюється щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами відповідно до умов кредитного договору / кредитної угоди / угоди про передачу коштів позики;

5) сплата відсотків здійснюється щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами відповідно до умов кредитного договору / кредитної угоди / угоди про передачу коштів позики;

6) майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за запозиченням _____;
(падається / не падається)

7) форма здійснення запозичення — укладення кредитної угоди / кредитного договору/ угоди про передачу коштів з _____.
(назва кредитора)

2. Уповноважити _____ (у разі, якщо
(посада керівника фінансового органу обласної/міської ради, ім'я, прізвище)
фінансовий орган не утворено як окрему юридичну особу, — голову обласної ради / міського голову) підписати кредитну угоду / кредитний договір з _____ і вчиняти всі необхідні правочини та здійснювати
(назва кредитора)

всі передбачені чинним законодавством дії, пов'язані із залученням запозичення до бюджету, з правом подавати та одержувати необхідні заяви, довідки й інші документи, підписувати документи, правочини, а також вчиняти всі інші дії, пов'язані зі здійсненням запозичення.

3. Спрямувати кошти кредиту на фінансування _____.
(назва проекту)

4. Погашення кредиту та сплату відсотків за кредитом, а також інші витрати, пов'язані з отриманням та погашенням такого запозичення, здійснювати за рахунок коштів бюджету _____ міської територіальної громади / обласного бюджету _____ області.
(назва) (назва)

5. Щорічно передбачати у бюджеті кошти, необхідні для здійснення витрат з виконання боргових зобов'язань до кінця дії цих зобов'язань.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на _____.
(посада, ім'я, прізвище)

Голова

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 3
до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(підпункт 1 пункту 3 підрозділу 1 розділу II)

Проект рішення ради про запозичення у формі емісії облігацій внутрішньої місцевої позики

УКРАЇНА
РАДА
ОБЛАСТІ

Р І Ш Е Н Н Я № _____

_____ сесія

_____ скликання

від _____ року

Про здійснення запозичення у _____ році

Відповідно до статі 143 Конституції України, статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 16, 74, 75¹ Бюджетного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень», рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 червня 2018 року № 391 «Про затвердження Положення про порядок здійснення емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 липня 2018 року за № 808/32260, рішення обласної/міської ради «Про бюджет на 20 _____ рік» (зі змінами), з урахуванням наказу Міністерства фінансів України від _____ № _____ «Про погодження Обсягу та умов здійснення місцевого

запозичення _____ обласною/міською радою у _____ році» та висновків і рекомендацій

постійної комісії ради з питань _____ обласна/міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Здійснити місцеве запозичення шляхом емісії облігацій місцевої позики для фінансування впровадження заходів _____ на таких умовах: (мета запозичення)

1) розмір (основна сума боргу) та валюта запозичення – _____ (повна сума, без округлення);

2) строк запозичення – _____ років;

3) відсотки за користування запозиченням становлять _____ річних;

4) погашення запозичення здійснюється щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами відповідно до умов _____;

(назва угоди)

5) сплата відсотків здійснюється щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами відповідно до умов _____.

(назва угоди)

2. Встановити, що у разі необхідності передбачається можливість / не передбачається можливість:

- 1) дострокового погашення облігацій;
- 2) викупу облігацій;
- 3) прийняття рішення про відмову від розміщення облігацій;
- 4) реструктуризації боргових зобов'язань;
- 5) анулювання викуплених облігацій.

3. Майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за запозиченням

_____.
(надається / не надається)

4. Доручити _____ департаменту/управлінню _____ обласної/міської ради
(назва) (назва)

здійснювати передбачені законодавством процедури, пов'язані з виконанням цього рішення, зокрема, щодо:

- оформлення та підписання рішення про емісію облігацій;
- оформлення проспекту облігацій, додатків до проспекту облігацій;
- оформлення публічної пропозиції облігацій;
- залучення та укладення договору з андеррайтером (у разі потреби);
- укладення з Національним банком України договору про обслуговування випуску цінних паперів;

зміни дат початку та закінчення розміщення облігацій (у межах відповідного бюджетного періоду);

- затвердження результатів емісії облігацій;
- затвердження звіту про результати емісії облігацій;
- викупу облігацій у випадках, передбачених рішенням про емісію облігацій;

дострокового закінчення розміщення облігацій (за умови, що на запланований обсяг облігацій укладено договори з першими власниками та облігації повністю оплачено);

повернення внесків, унесених в оплату за облігації, у разі визнання емісії недійсною або незатвердження в установлені законодавством строки результатів емісії облігацій уповноваженим органом емітента, або у разі прийняття рішення про відмову від емісії облігацій;

проведення дій щодо забезпечення укладення договорів з першими власниками у процесі розміщення облігацій;

здійснення інших дій щодо емісії облігацій, передбачених законодавством України.

5. Уповноважити _____ (у разі, якщо
(посада керівника фінансового органу обласної/міської ради, ім'я, прізвище)

фінансовий орган не утворено як окрему юридичну особу, – голову обласної ради / міського голову) вчиняти всі необхідні правочини та здійснювати всі передбачені чинним законодавством дії, пов'язані із залученням запозичення до бюджету, шляхом емісії облігацій місцевої позики з правом подавати та одержувати необхідні заяви, довідки й інші документи, підписувати документи, правочини, а також вчиняти всі інші дії, пов'язані зі здійсненням запозичення.

6. Спрямувати кошти, отримані внаслідок здійснення запозичення, на фінансування

(назва проекту)

7. Погашення запозичення та сплату відсотків за запозиченням, а також інші витрати, пов'язані з отриманням та погашенням такого запозичення, здійснювати за рахунок коштів бюджету _____ міської територіальної громади/обласного бюджету _____ ради.
(назва) (назва)

8. Щорічно передбачати у бюджеті кошти, необхідні для здійснення витрат з виконання боргових зобов'язань до кінця дії цих зобов'язань.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на _____
(посада, ім'я, прізвище)

Голова

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 4
до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(пункт 7 підрозділу 1 розділу III)

Проект рішення обласної/міської ради про затвердження висновку щодо доцільності
залучення кредиту під гарантію обласної/міської ради

У К Р А І Н А
_____ обласна/міська рада
Виконавчий комітет / обласна державна адміністрація

Р І Ш Е Н Н Я № _____

від _____ року

М. _____

Про затвердження висновку щодо доцільності залучення кредиту
від _____ під гарантію _____ обласної/міської ради для реалізації проекту
(назва кредитора) (назва)

« _____ »
(назва)

Відповідно до статей 17, 18, 74 Бюджетного Кодексу України, статей 26, 59, 60, 70 Закону
України «Про місцеве самоврядування в Україні», постанови Кабінету Міністрів України
від 14 травня 2012 року № 541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» та з
метою реалізації проекту « _____ », виконавчий комітет _____ міської ради /
(назва) (назва)
_____ обласна державна адміністрація
(назва)

ВИРІШИВ / ВИРІШИЛА:

1. Затвердити висновок щодо доцільності залучення кредиту від _____ під
(назва кредитора)
гарантію _____ обласної/міської ради для реалізації проекту « _____ », що додається.
(назва) (назва)

2. Фінансовому управлінню міської ради / обласної державної адміністрації та
департаменту житлово-комунального господарства міської ради / обласної державної
адміністрації з метою погодження умов надання місцевої гарантії для забезпечення виконання
боргових зобов'язань комунального підприємства « _____ » підготувати відповідний
(назва)
пакет документів та подати до Міністерства фінансів України.

3. Рішення підлягає оприлюдненню на офіційному вебпорталі
_____ міської/обласної ради в мережі Інтернет.
(назва)

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на _____
(посада, ім'я, прізвище)

Уповноважена особа

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

Додаток до рішення виконавчого
комітету міської ради / обласної
державної адміністрації
_____ 20__ року № _____

Висновок щодо доцільності залучення кредиту від _____
(назва кредитора)
для реалізації проекту « _____ »
(назва)
під гарантію _____ обласної/міської ради
(назва)

Преамбула

1. Зміст Проекту.
2. Цілі Проекту.
3. Завдання, які необхідно виконати для досягнення поставлених цілей.
4. Очікувані результати Проекту.
5. Вплив Проекту на економічний та соціальний розвиток міста _____.
6. Загальна інвестиційна вартість Проекту: _____.
7. Термін реалізації Проекту: __ рік.
8. Джерела фінансування Проекту.
9. Джерела повернення кредиту.
10. Оцінка ефективності Проекту.

З огляду на зазначене, доцільно дозволити міському комунальному підприємству
« _____ » залучити кредит під гарантію _____ обласної/міської ради для реалізації
(назва) (назва)
проекту « _____ ».
(назва)

Уповноважена особа

(підпис)

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 5
до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(пункт 7 підрозділу 1 розділу III)

Проект рішення обласної/міської ради про надання гарантії обласної/міської ради

У К Р А Ї Н А

_____ обласна/міська рада

_____ області

_____ сесія

_____ скликання

Р І Ш Е Н Н Я № _____

від _____ року

Про надання місцевої гарантії у _____ році

Відповідно до статей 17, 18, 74 Бюджетного кодексу України, статей 26, 60, 70, частини першої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 14 травня 2012 року № 541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» (зі змінами), з урахуванням наказу Міністерства фінансів України від _____ № _____ «Про погодження Обсягу та умов надання місцевої

гарантії _____ обласною/міською радою у _____ році», з метою реалізації проекту

« _____ » _____ обласна/міська рада
(назва) (назва)

В И Р І Ш И Л А:

1. Надати місцеву гарантію _____ обласної/міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим комунальним підприємством « _____ » (далі – Позичальник), що розташоване за адресою: _____, залученим у _____ для реалізації інвестиційного проекту « _____ » (далі – Проект).
(назва) (назва кредитора) (місцезнаходження)

2. Встановити, що місцева гарантія забезпечує виконання всіх боргових зобов'язань Позичальника за кредитним договором / кредитною угодою / угодою про передачу коштів позики, основними умовами якого/якої є:

1) обсяг та валюта кредиту – _____ (повна сума, без округлення);

2) строк кредиту – _____ років (з урахуванням пільгового періоду, що становить _____ років/місяців після підписання кредитного договору / кредитної угоди / угоди про

передачу коштів позики), упродовж яких кредит має бути повністю погашений щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами;

3) відсоткова ставка за користування кредитом ___ річних;

4) сплата відсотків за користування кредитом здійснюється щомісячними/щоквартальними/щопіврічними платежами відповідно до умов кредитного договору / кредитної угоди / угоди про передачу коштів позики.

3. Форма надання місцевої гарантії: укладення Договору Гарантії.

4. Встановити, що місцева гарантія діє протягом строку дії кредитного договору / кредитної угоди / угоди про передачу коштів позики, але в будь-якому разі до повного виконання боргових зобов'язань Позичальника.

5. Встановити Позичальнику плату за надання місцевої гарантії, зазначеної в пункті 1 цього рішення, у розмірі _____ гривень на місяць / на рік на строк дії Договору Гарантії.

6. Майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за надання гарантії для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором / кредитною угодою / угодою про передачу коштів позики _____
(надається / не надається)

7. Доручити _____ обласної/міської ради та директору
(посада, ім'я, прізвище)
комунального підприємства _____ укласти договір про погашення
(назва) (ім'я, прізвище)
заборгованості комунального підприємства _____ перед _____
(назва) (назва)
обласною/міською радою за виконання гарантійних зобов'язань.

8. Уповноважити голову обласної/міської ради _____ підписати від імені
(ім'я, прізвище)
_____ обласної/міської ради Договір Гарантії на умовах, визначених у пункті 2 цього
(назва)
рішення.

9. Фінансовому управлінню/департаменту обласної/міської ради щорічно протягом строку дії Договору Гарантії передбачати у проекті обласного бюджету / бюджету міської територіальної громади кошти для забезпечення виконання гарантійних зобов'язань за Договором Гарантії перед _____ відповідно до вимог частини
(назва кредитора)
п'ятнадцятої статті 17 Бюджетного кодексу України.

10. Рішення набуває чинності після погодження обсягу та умов надання місцевої гарантії Міністерством фінансів України.

11. Контроль за виконанням цього рішення покласти на _____
(посада, ім'я, прізвище)

Голова

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

Додаток 6
до Методичних рекомендацій щодо
погодження обсягу та умов здійснення
місцевих запозичень і надання місцевих
гарантій
(пункт 7 підрозділу 1 розділу III)

ДОВІДКА
про відсутність заборгованості з платежів до бюджету та іншої заборгованості
з погашення раніше отриманого кредиту (позики) у фінансовій установі

від _____ 20__ року № _____

_____ (назва органу виконавчої влади)

Платник _____ (код за ЄДРПОУ)

_____ (найменування)

_____ (податкова адреса)

станом на _____ 20__ року не має простроченої заборгованості перед

_____ (назва органу виконавчої влади)

за кредитом (позикою), залученим _____ (назва органу виконавчої влади)

або під місцеву гарантію, іншої заборгованості з погашення раніше отриманого кредиту (позики) у фінансовій установі.

Довідка надається відповідно до частини шістнадцятої статті 17 Бюджетного кодексу України для подання до Міністерства фінансів України

Довідка дійсна протягом 30 (тридцяти) календарних днів включно до _____ 20__ року.

Керівник органу
(його заступник або уповноважена особа)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

М.П.
